

Vapaaehtoisten motivaatiotekijät partiotoiminnassa

Johanna Liimatainen

OPINNÄYTETYÖ
Marraskuu 2022

Liiketalouden tutkinto-ohjelma
HR ja esimiestyö

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Liiketalouden tutkinto-ohjelma
HR ja esimiestyö

LIIMATAINEN, JOHANNA:
Vapaaehtoisten motivaatiotekijät partiotoiminnassa

Opinnäytetyö 28 sivua, joista liitteitä 3 sivua
Marraskuu 2022

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää motivaatiotekijöitä partiotoiminnassa olevilta vapaaehtoisilta. Tavoitteena oli saada ymmärrys, miksi vapaaehtoiset ovat mukana partiotoiminnassa ja millä keinoin heidän motivaatiotaan voitaisiin parantaa. Opinnäytetyö kohdistui kahteen eri lippukuntaan, jotka toimivat tiiviissä yhteistyössä. Lippukuntien nimiä ei avata toimeksiantajan tahdosta. Tarkoituksena oli yhdistämällä laadullista ja määrällistä tutkimusta, saada selville vapaaehtoisten motivaatiotekijät.

Työn teoreettinen viitekehys keskittyy partiotoiminnan periaatteisiin, motivaatioteoriaan ja vapaaehtoisuuden vaikutuksiin motivaatiossa. Työ toteutettiin yhdistämällä laadullista ja määrällistä tutkimusta. Laadullinen tutkimus oli yksilöhaastattelu ja määrällinen tutkimus toteutettiin kyselylomakkeen avulla. Määrälliseen tutkimukseen vastasi yhteensä molemmista lippukunnista 34 henkilöä.

Tulosten perusteella merkittävimmäksi motivaatiotekijäksi nousi yhteisö ja ihmiset. Se nousi aiheena vahvasti esille motivaationa osallistua toimintaan, mutta samalla vastaajat kokivat, että yhteisöllisyyttä parantamalla heidän motivaationsa kasvaisi. Lippukunnissa oli kuitenkin eroja motivaation suhteen. Lippukunta X:n vastaajat kokivat vahvemmin, että heitä motivoi osallistua toimintaan, koska he haluavat tukea lasten ja nuorten harrastusta. Lippukunta Y:n vastaajien keskuudessa taas itsensä kehittäminen ja uuden oppiminen koettiin tärkeäksi. Eroja lippukuntien välillä selittää osittain erilainen ikäjakauma. Lippukunta Y:n ikäjakauma oli selkeästi nuorempi kuin Lippukunta X:n.

Kehittämisehdotukset molemmille lippukunnille olivat samat. Lippukuntien kannattaa ylläpitää tämänhetkisiä motivaatiotekijöitä ja huomioida tutkimuksessa selvinneet motivaatiota parantavat tekijät toiminnan kehittämisessä. Tutkimukseen voisi tehdä jatkotutkimuksen, jolla selvitettäisiin, ovatko vapaaehtoiset huomanneet muutosta tehdyillä kehitystoimenpiteillä.

Asiasanat: motivaatio, vapaaehtoistyö, partiotoiminta, motiivointi

ABSTRACT

Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Administration
HR and Leadership

LIIMATAINEN, JOHANNA:
Motivational Factors of Volunteers in Scouting

Bachelor's thesis 28 pages, appendices 3 pages
November 2022

The aim of this thesis was to find out the motivational factors from volunteers in scouting activities. The goal was to gain an understanding of why volunteers are involved in scouting. The thesis focused on two different local groups, which work in close cooperation. The names of the flag authorities will not be opened at the request of the client. The work was carried out by combining qualitative and quantitative research. The qualitative research was an individual interview, and the quantitative research was carried out using a questionnaire.

Based on the results, community and people became the most significant motivation factor. However, there were differences in the motivation between the local groups. The respondents of Local group X felt more strongly that they were motivated to participate in the activity because they wanted to support the hobby of children and young people. The respondents of the Local group Y felt self-development and learning new things were important.

In the future the local groups should maintain the current motivational factors and consider the motivation-improving factors found in the study in developing operations. A follow-up study could be done to find out whether the volunteers have noticed a change due to the development measures taken.

Key words: motivation, volunteering, scout, motivating

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	PARTIO	6
	2.1 Partio toiminnan historia	6
	2.2 Strategia ja arvot	6
	2.3 Vapaaehtoisuus	7
	2.4 Motivaatio	8
3	MOTIVAATIO	9
	3.1 Motivaation tausta	9
	3.2 Ulkoinen ja sisäinen motivaatio	9
	3.2.1 Sisäinen motivaatio	10
	3.2.2 Vapaaehtoisuuden vaikutus motivaatioon	12
4	TUTKIMUSTYÖ	14
	4.1 Tutkimuksen teoreettinen viitekehys	14
	4.2 Laadullisen tutkimuksen haastattelu	14
	4.3 Määrällisen tutkimuksen kyselylomake	15
5	TUTKIMUSTULOKSET	16
	5.1 Laadullisen tutkimuksen haastattelut	16
	5.2 Määrällisen tutkimuksen tulokset	17
	5.2.1 Motivaatiotekijät	17
	5.2.2 Motivaation kasvattaminen	19
	5.2.3 Lippukuntien eroavaisuudet	20
6	POHDINTA	22
	LÄHTEET	24
	LIITTEET	26
	Liite 1. Laadullisen tutkimuksen haastattelulomake	26
	Liite 2. Kyselylomake 1 (2)	27

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tarkastella motivaatiotekijöitä partion vapaaehtoistoiminnan näkökulmasta. Opinnäytetyön toimeksiantajana on kaksi partiolippukuntaa, joita ei toimeksiantajan pyynnöstä esitellä. Tavoitteena oli selvittää, mikä motivoi vapaaehtoisia osallistumaan partiotoimintaan ja miten motivaatiota voitaisiin parantaa. Opinnäytetyö kohdennettiin kahteen samalla alueella toimivaan partiolippukuntaan, jotka tekevät paljon yhteistyötä. Opinnäytetyön tarkoituksena oli laadullisen- ja määrällisen tutkimuksen yhdistämisellä saada selville vapaaehtoisten motivaatiotekijöitä.

Työn teoreettisessa viitekehyksessä käydään läpi partion toimintaperiaatteita ja vapaaehtoisuutta, motivaatioteoriaa sekä vapaaehtoisuuden vaikutuksista motivaatioon. Teoreettisen pohjan avulla luotiin laadullisen haastattelun runko.

Tutkimus suoritettiin kaksivaiheisesti siten, että ensin pidettiin laadullinen haastattelu, jota hyödynnettiin teoreettisen viitekehysten lisäksi määrällisen tutkimuksen kyselylomakkeen tekemisessä. Määrällisen tutkimuksen tuloksia analysoitiin teoriapohjaan sekä haastatteluun heijastelemalla. Opinnäytetyö rajattiin kahteen lippukuntaan, jotta pystyttäisiin saamaan suuremmasta määrästä analysoitavia tuloksia ja samalla huomioida lippukuntien välisiä eroja, jotta kehityskohteet olisivat mahdollisimman oikein kohdennettuja. Opinnäytetyö pyrki tuomaan esille kahden lippukunnan motivaatiotekijät ja kehityskohteet siten, että niitä voidaan jatkossa hyödyntää lippukuntien toimintaa kehittäessä.

2 PARTIO

2.1 Partio toiminnan historia

Partiolaisia on maailmalla yli 50 miljoonaa ja yli 200 maassa harrastetaan partio-toimintaa. Kaikki alkoi vuonna 1907 Englannissa, kun Robert Baden-Powell piti 20 pojalle leirin, joka osoittautui onnistuneeksi kokeiluksi. Seuraavana vuonna Baden-Powell julkaisi ensimmäisen painoksen kirjasta ”Scouting for Boys”. Baden-Powell oli ajatellut, että valmiit nuorisorganisaatiot olisivat alkaneet hyödyntää hänen oppejaan, mutta nuorisorganisaatiot alkoivat itse ryhmiään, joista oli tulossa maailman suurin nuorten vapaaehtoisliike. Ensimmäinen maailmanlaajuinen Jamboree-leiri oli vuonna 1920, johon osallistui 8000 osallistujaa eri maista. (The Story of Scouting n.d.)

Partio on alkujaan saapunut Suomeen Ruotsista vuonna 1910. Siitä lähtien on Suomessa harjoitettu jonkin tasoista partio-toimintaa, joten sillä on hyvin pitkät perinteet myös Suomessa. Ensimmäinen partioliitto perustettiin vuonna 1917, mutta se hajosi jo vuonna 1919. Tämän jälkeen alkoi Suomeen syntyä useampia liittoja, joissa pojat ja tytöt toimivat erillään. Vasta vuonna 1972, jolloin perustettiin Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter, perustettiin yhteislippukuntia, joissa toimii sekä tyttöjä että poikia. (Partioliike Suomessa n.d.)

2.2 Strategia ja arvot

Partiolla on Suomessa valtakunnallinen strategia, ja sen ensimmäisenä tavoitteena on, että partio kasvaa. Toimintaa halutaan yhä edelleen kasvattaa ja halutaan, että maahanmuuttajataustaiset löytäisivät partiosta harrastuksen itselleen. Partion halutaan antavan taidot elämään. Halutaan, että partiolaiset ovat aktiivisia vaikuttajia yhteisöissään ja hillitsevät ilmastonmuutosta. Viimeisenä on väite, että partio on paras paikka tehdä vapaaehtoistyötä. Partion halutaan tarjoavan merkityksellisen yhteisön myös aikuisille. Halutaan, että vapaaehtoisille välittyy se, että heistä huolehditaan ja välitetään. (Partion strategia n.d.)

Partiolaisten arvot kiteytyvät partiolupaukseen, joka on kaikille ikäkaudesta huolimatta sama. Partiolupaus: ”Lupaani parhaani mukaan elää maani ja maailman parhaaksi, kasvaa katsomuksessani ja toteuttaa <ikäkauden> ihanteita joka päivä.” Partiolupauksella sitoudutaan partion arvoihin. Partion päämäärä on persoonallisuudeltaan ja elämäntavoiltaan tasapainoisten, vastuuntuntoisten, aktiivisten sekä itsenäisesti ajattelevien paikallisten, kansallisten ja kansainvälisten yhteisön jäsenien kasvattamista. (Partiolupaus n.d.)

Yksi partion arvoista on kestävä kehitys. Partio on toiminnassaan nostanut keskiön kestävän kehityksen ja haluaa olla suomalaiselle yhteiskunnalle suunnan näyttäjänä aiheessa. Erilaisia tapoja, joilla partiotoiminta edistää kestävästä kehityksestä on lisäämällä lasten terveyttä ja hyvinvointia, tukemalla sosiaalisten taitojen kehittymistä sekä vähentämällä eriarvoisuutta. (Kestävä kehitys partiossa n.d.)

2.3 Vapaaehtoisuus

Koko partiotoiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja vapaaehtoiset varmistavat, että partion päämäärä toteutuu. Partio toiminta on avointa kaikille, jotka hyväksyvät partion päämäärän ja arvopohjan. Partio toiminnassa vapaaehtoinen määrittellään niin, että kaikki partion aikuiset sekä partiopöydissä toimivat vaeltajat, ovat vapaaehtoisia.

Vapaaehtoiset toimivat partiossa henkilökohtaisen motivaationsa takia ja antavat partiolle joitain resursseja, kuten aikaa, osaamista tai materiaalista tukea. Vapaaehtoisten tärkein tehtävä on taata partioharrastus, kuitenkin on hyvin paljon erilaisia rooleja, joissa vapaaehtoiset voivat toimia. Erilaisia rooleja ovat muun muassa tukija, osallistuja, johtaja, kouluttaja ja kasvattaja. Roolit voivat vaihdella ja sama henkilö voi toimia useammassa eri roolissa samanaikaisesti. (Partion vapaaehtoistoiminnan linjaukset 2019, 3–4.)

2.4 Motivaatio

Partiossa on kirjattu vapaaehtoisen oikeudet ja velvollisuudet. Yksi näistä on: Partiossa vapaaehtoisia kiitetään heidän antamastaan ajasta ja osaamisesta. Kiittämällä ja palkitsemällä halutaan ylläpitää vapaaehtoisten motivaatiota, tavoitteena on parantaa vapaaehtoisten sitoutumista. Partion yksi perinteikkäin palkitsemistapa on ansiomerkit. Niitä voidaan hakea vapaaehtoisille kriteeristöjen mukaisesti. Kuitenkin halutaan, että kiittäminen ja palkitseminen olisi osa joka-päiväistä toimintaa. (Partion vapaaehtoistoiminnan linjaukset 2019, 5.)

Partiossa motivaation vahvistamiseen liittyy se, että oikea vapaaehtoinen olisi oikeassa tehtävässä. Hän saisi itselleen sopivan kokoisen ja sisältöisen pestin. Hyvällä perehdytyksellä on tärkeä rooli motivaatiossa. Vapaaehtoisen mielenkiintojen muuttuessa tai taitojen kehittyessä, voidaan muokata hänen toiveidensa mukaisesti. Partiossa kaikkien on mahdollista hakea kaikkia pestejä. (Partion vapaaehtoistoiminnan linjaukset 2019, 8–9.)

3 MOTIVAATIO

3.1 Motivaation tausta

Halu ymmärtää ihmisten käyttäytymistä juontaa juurensa ihan aikojen alkuun. Motiiveihin, motivaatioon ja tahtoon liittyviä kysymyksiä on käsitelty eri näkökulmista, eri nimillä, ja niistä on luotu erilaisia selittäviä malleja. Kaikille näille yrityksille on yhteistä se, että ne pyrkivät selvittämään syitä ihmisten toimiin, yksilöllisiin eroihin sekä tavoitteellisen käytöksen aktivoitumiseen, hallintaan ja pysymiseen. (Heckhausen 2008, 10.)

Yhtenä tunnetuimpana motivaatioteorianana pidetään Edward L. Decin ja Richard M. Ryanin kehittämää itsemääräämisteoriaa. Teoria pohjautuu oletukseen, että ihminen on luonnostaan aktiivinen, motivoituva ja itseään ohjaava. Motivaation määrittelyssä ei ole keskitytty pelkästään siihen, miten paljon yksilöitä kiinnostaa jokin asia vaan miksi he ovat motivoituneita tekemään jotain. Itsemääräämisteoriassa motivaation lähde tai laatu ovat olennaisemmassa asemassa kuin itse motivaation määrä. Teoriassa pyritään erottelemaan erilaisia motiivityyppejä, joista keskeisin on erottelu sisäiseen ja ulkoiseen motivaatioon. (Salmela-Aro & Nurmi 2017.)

3.2 Ulkoinen ja sisäinen motivaatio

Motivaatio jaetaan usein ulkoiseen ja sisäiseen motivaatioon. Tässä jaossa ulkoisella motivaatiolla tarkoitetaan motivaatiota, jossa motivaation taustalla oleva syy on irrallinen itse tekemisestä. Ulkoisessa motivaatiossa haluamme tehdä jotain, jotta saamme siitä jonkin ulkoisen palkinnon tai välttyäksemme ulkoiselta rangaistukselta. Ulkoista motivaatiota voidaan kuvata myös niin sanottuna keppi ja porkkana -motivaationa. Ulkoisessa motivaatiossa ihminen joutuu ikään kuin pakottamaan itsensä tekemään jotakin asiaa, ja se voi tuntua hänestä pidemmän päälle ahdistavalta ja raskaalta. Ulkoinen motivaatiota voidaan ajatella olevan kahdenlaista. Ulkoisessa kontrollissa meitä kontrolloidaan ulkoapäin, kun taas si-

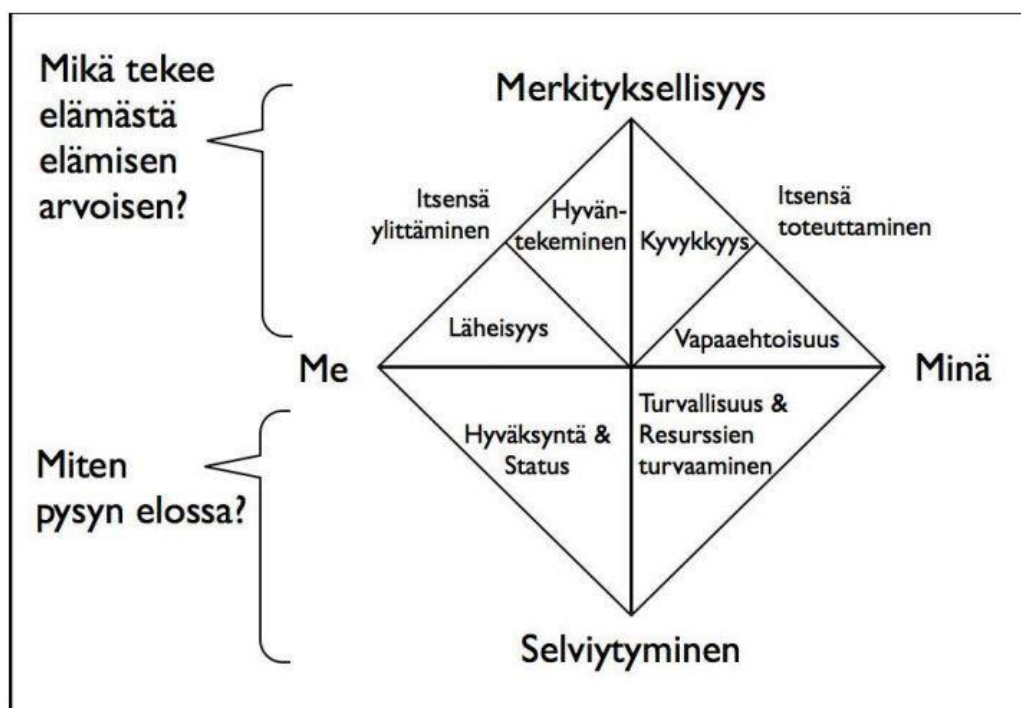
sään otetussa kontrollissa kontrolloimme itseämme, ja suoritamme tehtävät esimerkiksi välttääksemme negatiivisia tunteita. (Martela & Jarenko 2015, 25–26, 31.)

Sisäisessä motivaatiossa ihminen hakeutuu tekemään itselleen arvokkaita asioita, jotka kiinnostavat ja innostavat häntä. Itse tekeminen toimii vetovoimana, koska se on jotakin, mitä hän todella haluaa tehdä. Kun tehtävässä hyödynnetään sisäistä motivaatiota, se ei kuormita yksilö yhtä paljon kuin ulkoinen motivaatio. Sisäinen motivaatio on lähtöisin henkilön omista kiinnostuksen ja arvostuksen kohteista. Sisäinen motivaatio voidaan myös jakaa sisäsyntyisen ja sisäistettyyn motivaatioon. Sisäsyntyisessä motivaatiossa henkilö saa motivaatiota siitä, että itse tekeminen on hänelle nautinnollista tai innostavaa, kun taas sisäistetyssä motivaatiossa tekeminen kytkeytyy omiin arvoihin ja päämääriin, joten sen tekeminen tuntuu arvokkaalta. (Martela & Jarenko 2015, 25-26, 31)

On kuitenkin mahdollista, että ulkoinen motivaatio muuttuu sisäiseksi motivaatioksi. Kun henkilö, kiinnittyy ympäristön asettamiin tavoitteisiin ja arvostuksiin, hän voi alkaa samaistua motiiveihin ja muuttaa nämä alun perin ulkoa tulleet vaatimukset omaksi motiivikseen. (Salmela-Aro & Nurmi 2017)

3.2.1 Sisäinen motivaatio

Frank Martelan mukaan pohjimmiltaan ihmisten kaikki toiminta palautuu kahteen peruskysymykseen: Mikä tekee elämästä elämisen arvoisen ja miten pysyn elossa. Nämä kysymykset ovat pohja motivaation perusrakenteisiin, ja siihen, mikä erottaa sisäisen ja ulkoisen motivaation. (Martela, F. 2015, 37.)

KUVIO 1. Motivaatiotimantti. (Martela, F. 2015)

Kuvio 1 mukaisesti motivaatiotimantti pyrkii kuvaamaan ihmisen psykologisia perustarpeita. Se on jaettu kysymyksien avulla vaakasuunnassa sisäiseen ja ulkoi- seen motivaatioon, ja pystysuorassa yksilöön ja yhteisöön. Yläosa kuvastaa si- säisen motivaation neljää perustekijää: läheisyyttä, hyväntekemistä, kyvykkyyttä sekä vapaaehtoisuutta. (Martela, F. 2015, 53–54.)

Itsensä toteuttaminen koostuu vapaaehtoisuudesta ja kyvykkyyydestä. Vapaaeh- toisuudella tarkoitetaan sitä, että ihminen kokee kaiken olevan lähtöisin hänestä itsestään ja omista arvoistaan. Parhaiten ihminen motivoituu, kun hän kokee tul- leensa kohdelluksi autonomisena ja pystyvänä yksilönä (Lonka, K. 2020). Vapaa- ehtoisuuden edellytyksen on valinnan- ja toiminnanvapaus ja sen vastakohtana pidetään pakotettua tai kontrolloitua tekemistä. Vapaaehtoisuus perustuu aino- astaan henkilön omiin tuntemuksiinsa. Sama asia voi toiselle tuntua vapaaehtoi- selta ja toiselle pakotetulta. (Martela, F. 2015, 50–51, 77.)

Kyvykkyys on tärkeä osa itsensä toteuttamista. Ihmisillä on tarve saada asioita aikaan, ja kokea onnistumisen tunteita, kun saamme jonkun asian onnistumaan. Kyvykkyyteen kuuluu onnistumisen lisäksi myös ihmisten halu oppia ja kehittyä paremmiksi. Onnistuminen lisää ihmisen innostumista sen tulevissa haasteissa

tai tehtävissä. (Rasila & Pitkonen 2010, 21.) Kyvykkyyteen kytkeytyy myös haastavuuden taso, jotta ihminen pysyy motivoituneena, tulisi haasteiden olla juuri sopivalla tasolla taitoihin nähden, tällaisessa tapauksessa voi parhaimmillaan ihminen päästä niin sanottuun flow-tilaan. Palautteenanto on tärkeä osa kyvykkyyttä, sillä se vahvistaa ihmisen kokemusta omista kyvyistään. Ihminen saattaa turhautua itseään aluksi kiinnostaneeseen tehtävään, jos ei saa siitä mitään palautetta. (Rasila & Pitkonen 2010, 33.) (Martela, F. 2015, 94–98.)

Merkityksellisyyden toinen puoli eli itsensä ylittäminen koostuu läheisyydestä ja hyväntekemisestä. Läheisyydellä tarkoitetaan tässä yhteydessä yhteyden kokemista toisiin ihmisiin. Läheisyys syntyy silloin, kuin vastavuoroisesti, kun ihmisellä on toisia kenestä hän välittää ja hän kokee, että hänestä itsestä välitetään. Hyväntekemisellä tarkoitetaan sitä, kun on kykenevä vaikuttamaan positiivisesti itsensä ympärillä oleviin ihmisiin. Se perustuu tunteeseen, että ihminen pystyy tuottamaan joitain arvokasta ja hyvää maailmaan. (Martela, F. 2015, 52–53.)

3.2.2 Vapaaehtoisuuden vaikutus motivaatioon

David Dunning (2010) tutkii vapaaehtoisten motivaatiotekijöitä eri näkökulmista katsoen. Ensimmäisenä tarkastellaan motivaatiota toiminnallisesta näkökulmasta, jossa tutkitaan tarkoituksia, tarpeita ja tavoitteita, joita vapaaehtoistyö tarjoaa yksilölle. Toinen näkökulma käsittelee identiteetin roolia vapaaehtoisten motivoijana ja viimeisenä yhteisöihin liittyvien yhteyksien mahdollista vaikutusta vapaaehtoistyön edistämiseen ja ylläpitämiseen. (Dunning 2010, 129.)

Toiminnallinen näkökulma edellyttää sitä, että ihmiset valitsevat vapaaehtoisuuden, jos he uskovat, että kokemus täyttää heidän omat motiivinsa vapaaehtoisuudelle. Yksilötasolla toiminnot kuvastavat vapaaehtoisen henkilökohtaisia ja erityisiä tarpeita, tavoitteita, huolenaiheita, arvoja ja toimintasuunnitelmia, joita voi olla esimerkiksi itsetunnon lisääminen, ystävien hankkiminen ja taitojen keräily. Osallistuessaan muita auttavaan toimintaan yksittäiset vapaaehtoiset voivat hyötyä huomatessaan yhteisön solidaarisuuden, ystävällisyyden ja sitoutumisen, jota ihmiset voivat osoittaa muita kohtaan. Tämän lisäksi vapaaehtoiset

voivat parantaa omaa itsetuntoaan lisäämällä avuliaisuuden, tehokkuuden ja itsearvon tunteita sekä hyötyä ihmissuhteiden ja muiden hyödyllisten taitojen kehittamisestä ja harjoittamisesta. (Dunning 2010, 130,134.)

Identiteetillä on rooli sekä ihmisten hakeutumisessa vapaaehtoistyöhön kuin myös palveluksessa jatkamisessa ajan kuluessa. Joillekin ihmisille vapaaehtoisuuden syyt johtuvat erilaisista identiteettihuolista. Identiteetin vaikutusta motivaatioon tutkittaessa on huomioitava yksilöllinen identiteetti ja sosiaalinen identiteetti. Yksilöllisellä identiteetin tasolla, henkilöt voivat haluta toimintaan mukaan heille tärkeiden roolien takia. Esimerkiksi, jos henkilö tuntee ylpeyttä ollessaan epäitsekäs, hän voi osallistua vapaaehtoistoimintaan, jossa hän pystyy pitämään yllä tätä itsensä luonnehdintaa. Sosiaalisella tasolla, yksilöt voivat olla motivoituneita sosiaalisista identiteeteistä, jotka liittyvät kuulumisen tunteeseen ja ryhmäjäsenyyteen. On todennäköistä, että yksilöt samaistuvat voimakkaammin ryhmään vapaaehtoistyönsä aikana, ja tämä on myös liitetty siihen kuka alkaa vapaaehtoiseksi ja osallistumisen laajuuteen sekä keston. (Dunning 2010, 134.)

Yhteisö on usein vapaaehtoistoiminnan taustaelin. Ihmiset tyypillisesti osallistuvat toimiin yhteisöissä, jotka sijaitsevat lähellä heidän kotiaan. Tämä liittyy käsitteeseen paikkaside. Ympäristöpsykologiassa paikkaside tarkoittaa yhteyttä, joka ihmisillä on paikkaa, joka herättää heissä tunteita esimerkiksi syntymäkaupunki tai entinen kotipaikkakunta. Tämä ilmiö on yhtenä syynä sille, miksi ihmiset lähtevät vapaaehtoistoimintaan useimmin kotipaikkakunnillaan. (Dunning 2010, 136.)

4 TUTKIMUSTYÖ

4.1 Tutkimuksen teoreettinen viitekehys

Kvalitatiivista ja kvantitatiivista tutkimusta voidaan vastakkain ajattelun sijaan ajatella tietyllä tavalla jatkumona. Näitä kahta tutkimustapaa voidaan soveltaa samassa tutkimuksessa ja analyysitavoissa. (Alasuutari 2011.) Tässä tutkimuksessa on haluttu hyödyntää molempia kvalitatiivista sekä kvantitatiivista tutkimusta. Tällaista tutkimusmenetelmien yhdistämistä kutsutaan myös triangulaatioksi. (Henriksson, 2016.)

Laadullista eli kvalitatiivista tutkimusta hyödynnettiin aiheeseen syventymiseen sekä kvantitatiivisen tutkimuksen kyselylomakkeen muodostamiseen. Jotta kvantitatiivinen tutkimuksesta saataisiin mahdollisimman todenmukainen havainnointi kahden lippukunnan vapaaehtoisten motivaatiotekijöistä, on kyselylomakkeella osattava kysyä oikeita asioita. Tähän käytetään apuna laadullista haastattelua, jossa selvitetään kyseisen partiossa olevan vapaaehtoisen motivaatiotekijöitä. Haastateltavaksi valittiin henkilö, jolla on pitkä historia partiotoiminnassa. Haluttiin henkilö, joka on toiminut monenlaisissa tehtävissä, ja osaa katsoa toimintaa eri näkökulmista. Vapaaehtoisen yhteystiedot saatiin toimeksiantajan yhteyshenkilöltä.

4.2 Laadullisen tutkimuksen haastattelu

Laadullisen tutkimuksen haastattelu pidettiin Microsoft Teams- sovelluksen välityksellä. Haastatteluun oli varattu aikaa 45 minuuttia, joka riitti hyvin haastattelun toteuttamiseen. Haastateltava tiesi, mitä aihetta koskevaan haastatteluun hän oli tulossa.

Haastattelu oli puolistrukturoitu. Haastatteluun oli luotu teemat, mutta sen lisäksi myös tarkkoja valmiita kysymyksiä. Haastattelun runkona toimi haastattelupohja (Liite 1), mutta haluttiin antaa haastateltavalle myös mahdollisuus tuoda ajatuksia teorian nostamien aiheiden ulkopuolelta. Haastattelussa haluttiin kuulla partiossa

olevan kokemuksia partiosta ja siitä, mikä häntä motivoi olemaan mukana partio-toiminnassa. Haastattelupohja oli rakennettu eri aihealueittain teorian tiedon pohjalta. Haastattelu nauhoitettiin, jotta siihen pystyi palaamaan vielä jälkikäteen.

4.3 Määrällisen tutkimuksen kyselylomake

Määrällinen tutkimus toteutettiin kyselylomakkeella (Liite 2). Kyselylomake tehtiin e-lomakkeella, jota jaettiin linkin kautta. Kyselylomakkeen linkin jakelu tapahtui molempien lippukuntien yhteyshenkilön kautta. Kyselylomakelinkkiä jaettiin lippukuntien omissa viestintäryhmissä. Vastausaika kyselyyn oli 22.8.-5.9.2022.

Kyselylomakkeen sisältö perustui teorian tietoon sekä haastattelun pohjalta saatuun tietoon. Lomake on rakennettu niin, että siinä on ensin taustatietoja määritteleviä kysymyksiä, kuten lippukunta, ikä ja partiovuodet. Sen jälkeen on kaksi kysymystä motivaatiosta. Vastausvaihtoehdot on valittu teorian ja haastattelun pohjalta, mutta on haluttu ottaa avoin vastaus käyttöön, jotta saadaan mahdollisimman monipuolisesti tietää vastaajien motivaatiotekijöistä.

5 TUTKIMUSTULOKSET

5.1 Laadullisen tutkimuksen haastattelut

Laadullisen tutkimuksen haastattelun tulokset on jaoteltu samalla tavoin, kuin haastattelurungossa oli aiheet suunniteltu. Tulokset on kerätty tiivistetyksi kokonaisuudeksi.

Haastattelusta nousi esille oman partiotaustan vaikutus motivaatioon. Haastateltavalla oli pitkä tausta partiotoiminnassa, ja sen kautta hän oli oppinut tuntemaan ihmisiä pitkän ajan takaa. Tämä auttaa toiminnan sujuvuudessa, sekä luo yhteisöllisyyttä.

Vapaaehtoisten arvot ei haastateltavan mielestä tule kovin voimakkaasti esille toiminnassa. Kuitenkin hän ajattelee, että pitkään partiossa mukana olleilla on enemmän samanlaisia näkemyksiä asioista, kuin vasta mukaan tulleilla.

Yhteisö nousi tärkeimmäksi motivaatiotekijäksi haastattelussa. Haastateltava kuvasi yhteisöllisyyttä muun muassa näin: ”Meillä on hyvä kaveriporukka, kaikki on meillä hyviä tyyppejä ja niiden kanssa on kiva tehdä.” Hän kuvaili yhdessä tekemistä positiivisesti. Haastattelussa tuli esille, kuinka lippukuntien kasvaessa on haastavampaa pitää yhteisöllisyyttä.

Haastattelussa nousi esille se, kuinka motivaatiotekijät ovat muuttuneet tai niiden tärkeys on muuttunut vuosien aikana. Haastateltava kuvailee nuorempana olleensa enemmän tavoitteellinen, ja on asettanut itselleen tarkkoja tavoitteita partio suhteen. Nykyään enemmän motivoi erilaisten tehtävien tuomat haasteet ja yhteisö.

5.2 Määrällisen tutkimuksen tulokset

Määrälliseen tutkimuksen kyselylomakkeeseen vastasi yhteensä 34 henkilöä. Vastaus määrä jakautui suhteellisen tasaisesti kahden eri lippukunnan välillä. Lippukunnasta X oli 15 vastaajaa ja Lippukunta Y:stä 19 vastaajaa.

Vastaajien kokemus partiosta oli hyvin samantapainen molemmissa lippukunnissa. Vastaajista 40 % oli 6–10 vuotta kokemusta partiotoiminnasta ja yli 10 vuotta mukana toiminnassa oli ollut 53 % vastaajista. Ikäjakaumissa Lippukunta Y:n ikäjakauma oli selkeästi nuorempi vastaajien kesken kuin Lippukunta X:n. Lippukunta Y:n vastaajista 53 % oli iältään 18–22-vuotiaita, kun taas Lippukunta X:n vastaajista saman ikäisiä oli vain 6,7 % vastaajista. Lippukunta X:n vastaajista 60 % oli 36–45-vuotiaita.

5.2.1 Motivaatiotekijät

Tuloksia esitetään ensin koskien koko aineistoa eli molempia lippukuntia yhdessä. Prosenttiosuudet on laskettu kokonaisvastaajien lukumäärästä. Kyselyssä selvisi, että kaikkien vastanneiden kesken kaikista yleisimmäksi motivaatiotekijäksi oli valittu yhteisö/i ihmiset. Vastaajista 73,5 % valitsi tämän vaihtoehdon. Lasten/nuorten harrastuksen tukeminen oli vastauksista toiseksi suosituin ja sen valitsi 58,8 % vastaajista.

KUVIO 1. Motivaatiotekijät

Motivaatiotekijät jakoutuivat kaikkien kyselyyn vastanneiden kesken kuvio 1. mukaisesti. Kuviossa on kuvattu, kuinka suuri osa kaikista vastanneista valitsi kyseisen vaihtoehdon ja se on ilmaistu prosentteina. Selkeästi yhteisö/i ihmiset ja lasten/nuorten harrastuksen tukeminen ovat kaksi suosituinta vastausta. Yli 30 % vastaajista kokee, että omat lapsuuden ja nuoruuden kokemukset tai omien taitojen kehittäminen ovat motivaation taustalla. Arvot ja monipuoliset tekijät valitsi noin 20 % vastaajista, ja kaikista vähiten vastaajia motivoi partiotoiminnassa omat tavoitteet.

Osassa vastauksissa oli selkeästi erilaiset ikäjakaumat. Lasten ja nuorten harrastuksen tukemisen valinneista 70 % oli iältään 36–55-vuotiaita. Kun taas molemmissa vaihtoehdoissa: omien taitojen kehittäminen ja monipuoliset tehtävä, valinneista noin puolet oli iältään 18–22-vuotiaita.

Kyselyssä vaihtoehdon muu valinneet (11,8 % vastaajista), kertoivat vastauksensa kirjallisesti. Vastauksissa nousi esille erilaiset leirit ja retket, sekä kotimaiset että kansainväliset ja motivaationa oli myös partiokulttuuriperimän siirtäminen nuoremmille.

5.2.2 Motivaation kasvattaminen

Kyselyn toinen motivaatioon liittyvä kysymys oli, mitkä näistä auttaisivat vahvistamaan motivaatiotasi? (valitse 1–3 itselle sopivinta). Kyselyn vastaukset ovat havainnollistettu pylväsdiagrammeilla (Kuvio 2.).

KUVIO 2. Motivaation kasvattaminen

Selkeästi suosituin vastaus motivaation parantamiseen kaikkien vastaajien kesken oli yhteisöllisyyden lisääminen. Sen valitsi kaikista kyselyyn vastanneista 61,8 %. Noin kolmannes vastaajista koki, että uuden oppiminen ja mahdollisuus haastaa itseään parantaisivat heidän motivaatiotaan. Noin 20 % vastaajista valitsi julkisen kiitoksen ja itselleen sopivan pestin. Motivaation parantamisessa selkeästi vähiten valittiin vaihtoehtoa enemmän vastuuta. Tämän valitsi vain 5,9 % vastaajista.

Ikäjakaumat menivät suurimmassa osassa vastauksista hyvin tasaisesti. Kuitenkin kaikki, jotka valitsivat vähiten suosituimman vaihtoehdon, enemmän vastuuta, olivat iältään 18–22-vuotiaita. Julkinen kiitos oli myös suosittu 18–22-vuotiaiden vastauksissa. Julkisen kiitoksen valinneista 57 % oli 18–22-vuotiaita. Kun taas uuden oppimisen valinneista 75 % olivat iältään 36–55-vuotiaita.

Vaihtoehdon muu valitsi kaikista vastanneista 17,6 %. He kirjoittivat omin sanoin vastauksensa ja sieltä nousi aiheita, kuten enemmän aikuisia osallistumaan ja ottamaan vastuuta. Yksi vastanneista ei kokenut tarvetta motivaation lisäämiseen.

5.2.3 Lippukuntien eroavaisuudet

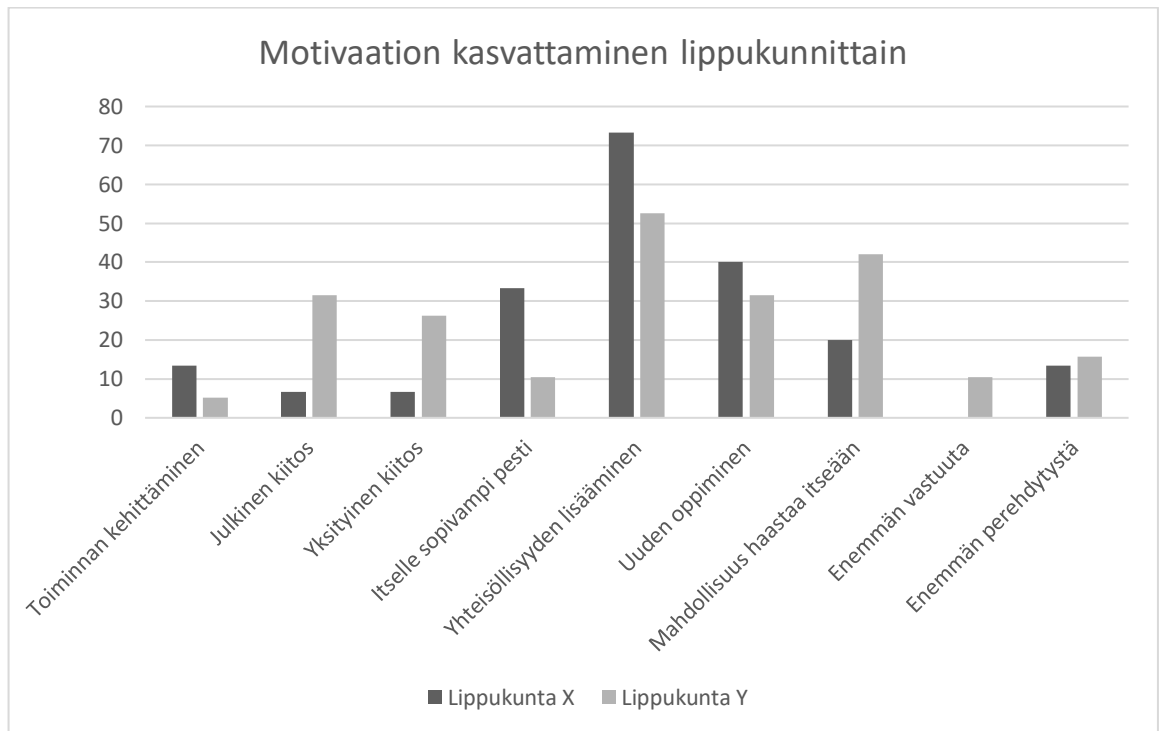
Vastauksia tutkittiin myös lippukuntakohtaisesti, jotta saataisiin tarkempaa tietoa molempien lippukuntien vapaaehtoisten motivaatiosta ja sen parantamisesta. Vaikka lippukunnat tekevät paljon yhteistä toimintaa, on heillä myös omia tapojaan ja kulttuuriaan, joilla on vaikutusta motivaatioon. Prosenttiosuudet ovat laskettu suhteessa kyseisen lippukunnan vastaajien määrään.

KUVIO 3. Motivaatiotekijät lippukunnittain

Kun tuloksia tarkastellaan lippukuntakohtaisesti, huomataan suuriakin eroja kahden eri lippukunnan välillä. (Kuvio 3.) Lippukunta X:n suosituin vastaus oli lasten/nuorten harrastuksen tukeminen ja toiseksi suosituin yhteisö. Lippukunta Y:n kohdalla suosituin vastaus oli yli 80 %:lla yhteisö ja toisella sijalla omien taitojen

kehittäminen. Suurimpia eroavaisuuksia oli juuri omien taitojen kehittämisen kohdalla. Lippukunta Y:n vastaajista yli puolet valitsi sen, kun taas Lippukunta X:n tulos oli vain 6,7 %. Lasten ja nuorten harrastuksen tukemisessa oli myös suuri eri, kun Lippukunta X:n vastaajista hieman yli 80 % valitsi sen, kun taas Lippukunta Y:n vastaajista vain hieman yli 40 %.

KUVIO 4. Motivaation kasvattaminen lippukunnittain

Tarkasteltaessa lippukuntakohtaisesti, millä tavoin motivaatiota voitaisiin kasvattaa, molemmissa lippukunnissa valittiin eniten vaihtoehtoa yhteisöllisyyden lisääminen. Lippukunta X:ssä yli 70 % valitsi yhteisöllisyyden lisäämisen ja Lippukunta Y:ssä vastaavasti yli 50 %. Suurimmat eroavaisuudet ilmenivät julkisessa kiitoksessa, itselle sopivammassa pestissä ja mahdollisuudessa haastaa itseään. Julkista kiitoksen kokisi kasvattavan motivaatiota noin kolmannes Lippukunta Y:n vastaajista, kun taas Lippukunta X:ssä tämän valitsi vain yksi vastaaja. Itselle sopivamman pestin valitsi noin kolmannes Lippukunta X:n vastaajista, kun Lippukunta Y:n vastaajista vain 10 % koki sillä olevan vaikutusta motivaation kasvattamiseen.

6 POHDINTA

Tarkasteltaessa tutkimuksen tuloksia, voidaan todeta teorian toteutuvan vastauksissa. Yhteisöllisyys suosituimpana motivaatiotekijänä peilautuu hyvin motivaation teoriatietoon. Frank Martela kuvailee yhteisöllisyyttä läheisyytenä, kun taas David Dunningin mukaan voidaan sanoa, että yhteisö on usein jopa vapaaehtoistoiminnan taustaelin (Martela, F. 2015, 52–53) (Dunning 2010, 136). Tutkimukseen osallistuneita vapaaehtoisia motivoi eniten osallistumaan partiotoimintaan siellä olevat ihmiset ja yhteisö. Tämä tuli vahvasti esille myös laadullisessa haastattelussa. Kuitenkin monet kokivat, että yhteisöllisyyttä lisäämällä, heidän motivaationsa kasvaisi vielä enemmän.

Yhtenä teemana vastauksista nousi esille halu oppia uutta eli kehittyä ja mahdollisuus haastaa itsesään. Motivaation ylläpitämisen kannalta on hyvin tärkeää, että olisi sopivan haastavia tehtäviä, joissa pääsisi kokemaan onnistumisen tunteita. Kyvykkyys on yksi tärkeä osa itsensä toteuttamista ja tähän samaan aiheeseen kuuluu myös tehtävän sopivuus, joka nousi lippukuntaisissa tuloksissa esille.

Partion päämäärä eli persoonallisuudeltaan ja elämäntavoiltaan tasapainoisten, vastuuntuntoisten, aktiivisten sekä itsenäisesti ajattelevien paikallisten, kansallisten ja kansainvälisten yhteisön jäsenien kasvattaminen tuli vahvasti esille vastauksissa. Yli puolia vastaajista motivoi olla vapaaehtoisena, jotta voi tukea lasten ja nuorten harrastamista.

Lippukuntien eroavaisuuksien voitaisiin osittain ajatella johtuvan niiden vastaajien erilaisesta ikärakenteesta. Motivaatiotekijät muuttuvat ihmisillä eri vaiheissa elämää. Lippukunta Y:n vastaajissa oli enemmän nuoria ja sieltä nousi vahvemmin esille kehittymisen halu, kun taas Lippukunta X:n ikäjakauma oli vanhempi ja lasten ja nuorten harrastuksen tukeminen oli hyvin tärkeänä pidetty.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää partiotoiminnassa olevien vapaaehtoisten motivaatiotekijöitä. Työ vastaa tavoitteeseen, ja siinä on esitetty motivaatiotekijöitä laajemmasta vastaajamäärästä sekä lippukunta kohtaisesti, jotta

siitä olisi mahdollisimman suuri hyöty jatkokäytössä. Opinnäytetyön toteutus sujui suunnitellusti. Prosessin jotkin vaiheet veivät suunniteltua enemmän aikaa, mutta kokonaisuudessaan aikataulussa pysyttiin.

Määrälliseen kyselyyn vastasi yhteensä 34 henkilöä, joka oli riittävän laaja tulosten analysointiin. Tuloksia ei voida kuitenkaan yleistää ja tässäkin tutkimuksessa huomattiin, kuinka paljon eroja motivaatiotekijöissä oli kahdella eri lippukunnalla. Tämän takia tutkimuksen tärkeys korostui, sillä pelkän teoriakehyksen avulla ei voida määritellä partiossa toimivien vapaaehtoisten motivaation syitä.

Tulosten hyödyntämisessä olisi jatkossa hyvä huomioida kaksi asiaa. Tämänhetkisten motivaatiotekijöiden ylläpitäminen vähintään samalla tasolla sekä motivaation kehittämisessä nousseiden asioiden vieminen eteenpäin. Tutkimukseen voisi tehdä jatkotutkimuksen, jolla selvitettäisiin, ovatko vapaaehtoiset huomanneet muutosta kehityksen kohteissa rajatulla aikavälillä.

LÄHTEET

Alasuutari, P. 2011. Laadullinen tutkimus 2.0. E-kirja. Tampere: Vastapaino. Viitattu 18.8.2022 <https://www.ellibslibrary.com/book/978-951-768-385-2>

Dunning, D. 2010. Social Motivation. E-kirja. Taylor & Francis Group. Vaatii käyttöoikeuden. Viitattu 14.7.2022. <http://ebookcentral.proquest.com/lib/tampere/detail.action?docID=668341>.

Heckhausen, J. & Heckhausen, H. 2008. Motivation and Action. E-kirja. Cambridge University Press. Vaatii käyttöoikeuden. Viitattu 20.7.2022. <https://ebookcentral.proquest.com/lib/tampere/detail.action?docID=336083>

Henriksson, M. 2016. Monimenetelmällisen tutkimuksen monet menetelmät. Kuntoutussäätiö. Verkkosivu. Viitattu 15.10.2022. <https://kuntoutussaatio.fi/2016/05/31/monimenetelmällisen-tutkimuksen-monet-menetelmat/>

Kestävä kehitys partiossa. n.d. Suomen partiolaiset. Verkkosivu. Viitattu 13.7.2022. <https://www.partio.fi/suomen-partiolaiset/partiofaktat/kestava-kehitys-partiossa/>

Lonka, K. 2020. Oivaltava oppiminen. E-kirja. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Otava. Viitattu 8.9.2022. <https://www.ellibslibrary.com/book/9789511391173>

Martela, F. 2015. Valonöörit: Sisäisen motivaation käsikirja. Juva: Gummerus Kustannus Oy.

Martela, F. & Jarenko, K. 2015. Draivi: voiko sisäistä motivaatiota johtaa? E-kirja. Helsinki: Talentum. Vaatii käyttöoikeuden. Viitattu 15.7.2022. <https://verkkokirjahylly-almatalent-fi.libproxy.tuni.fi/teos/BAXBXATCBEEC#piste:b0>

Partioliike Suomessa. n.d. Suomen partiolaiset. Verkkosivu. Viitattu 14.7.2022. <https://www.partio.fi/suomen-partiolaiset/partiofaktat/historia/>

Partiolupaus. n.d. Suomen partiolaiset. Verkkosivu. Viitattu 13.7.2022. <https://www.partio.fi/suomen-partiolaiset/partiofaktat/partion-arvot/partiolupaus/>

Partion strategia. n.d. Suomen partiolaiset. Verkkosivu. Viitattu 14.7.2022. <https://www.partio.fi/suomen-partiolaiset/partiofaktat/strategia/>

Partion vapaaehtoistoiminnan linjaukset. 2019. Suomen partiolaiset. Verkkojulkaisu. Viitattu 14.7.2022. https://www.partio.fi/wp-content/uploads/2019/03/vapaaehtoistoiminnan_linjaukset_2019.pdf

Rasila, M. & Pitkonen, M. 2010. Motivaatio, työn ilo ja into. Helsinki: Yrityskirjat oy.

Salmela-Aro, K. & Nurmi, J-E. 2017. Mikä meitä liikuttaa: motivaatiopsykologian perusteet. E-kirja. Jyväskylä: PS-kustannus. Vaatii käyttöoikeuden. Viitattu 20.7.2022. <https://www.ellibslibrary.com/book/978-952-451-796-6>

The Story of Scouting. n.d. Scouts. Verkkosivu. Viitattu 14.7.2022.
<https://www.scout.org/scout-history>

LIITTEET

Liite 1. Laadullisen tutkimuksen haastattelulomake

Laadullisen tutkimuksen haastattelulomake

Tausta

1. Kuinka pitkään olet ollut partiotoiminnassa mukana?
2. Harrastitko lapsen/nuorena partiota?
3. Mitä tällä hetkellä teet partiossa?

Arvot

4. Koetko tärkeäksi sen, että arvomaailmasi on yhtenäinen partion arvojen kanssa?

Yhteisö

5. Onko partioyhteisöllä millainen rooli sinulle?

Palkitseminen

6. Partion yksi perinteikkäin palkitsemistapa on ansiomerkit. Koetko, että tämä tapa lisää kohdallasi motivaatiota partiotoiminnassa?

Vapaa-sana

7. Onko jotain motivaatiotekijöitä, joita haluaisit nostaa esille? Mikä parti-oissa motivoi juuri sinua?
8. Onko motivaatiotekijäsi muuttuneet ajan myötä?
9. Vapaa sana

Liite 2. Kyselylomake

1 (2)

Lippukunta

Valitse lippukunta

Lippukunta X

Lippukunta Y

Ikä

Minkä ikäinen olet:

18–22-vuotias

23–35-vuotias

36–45-vuotias

46–55-vuotias

56–65-vuotias

yli 65-vuotias

Partio-aika

Montako vuotta olet ollut partio toiminnassa aktiivisesti mukana yhteensä:

Alle vuoden

1–3 vuotta

3–6 vuotta

6–10 vuotta

yli 10 vuotta

Motivaatio

Mikä motivoi sinua olemaan vapaaehtoisena partioi toiminnassa? (valitse 1–3 itselle tärkeintä asiaa)

Yhteisö/i ihmiset

Partion arvot

Lasten/nuorten harrastuksen tukeminen

Omat lapsuuden/nuoruuden kokemukset	2 (2)
Omien taitojen kehittäminen	
Monipuoliset tehtävät	
Omat tavoitteet (tehtävät/ansiomerkit)	
Toiminnan kehittäminen	
Muu	

Jos valitsit Muu, kirjoita tähän vastauksesi

Mitkä näistä auttaisivat vahvistamaan motivaatiotasi? (valitse 1–3 itselle sopivinta)

- Julkinen kiitos
- Yksityinen kiitos
- Itselle sopivampi pesti
- Yhteisöllisyyden lisääminen
- Uuden oppiminen
- Mahdollisuus haastaa itseään
- Enemmän vastuuta
- Enemmän perehdytystä
- Muu

Jos valitsit Muu, kirjoita tähän vastauksesi

Vapaa-sana

Vapaa-sana